

Den Haag, 23 november 2021

Geachte Fractievoorzitters,

Nederland heeft een mooie en levendige parlementaire democratie. Daar mogen we trots op zijn. De afgelopen jaren is echter in steeds meer debatten een verruwing opgetreden. Dat gaat mijns inziens niet alleen over omgangsvormen, maar ook over de vraag wanneer dit uitmondt in intimidatie. Recent heb ik aangegeven dat ik mij hier zorgen over maak. Ik merk dat veel mensen deze zorg delen in de contacten die ik heb.

Vanzelfsprekend bewaakt de Kamervoorzitter de orde in het debat. De Voorzitter heeft hiertoe instrumenten ter beschikking en maakt zelf de afweging om deze in te zetten. De Kamer bepaalt in gezamenlijkheid de toon van het debat. Als Tweede Kamer hebben wij een stevige en gezaghebbende rol te vervullen. Die moeten wij waarmaken in de weerbarstige werkelijkheid van alle dag. Om als Tweede Kamer onze taak als controleur van de regering en als medewetgever goed uit te voeren, is het cruciaal dat wij als Kamerleden de ruimte hebben om vrij te kunnen spreken. Het gebruik van die ruimte vraagt ook verantwoordelijkheid. Zo heeft de Tweede Kamer dit jaar ingestemd met het opnemen van artikel 8.14 in het Reglement van Orde, waarin staat: "Ieder lid gedraagt zich in de vergadering op een wijze die getuigt van onderling respect, en die geen afbreuk doet aan de waardigheid van de Kamer".

Ik wil graag met u en één of twee andere leden van uw fractie(bestuur) bespreken hoe we met elkaar het politieke debat willen voeren. Ik ben benieuwd naar uw reflectie hierop.

Mijn secretariaat zal u deze week benaderen voor het inplannen van een afspraak. De komende weken voer ik alvast de eerste gesprekken; de rest van de gesprekken vindt na het kerstreces plaats.

Met vriendelijke groet,

Vera Bergkamp

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal